

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRĂȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. Manuscriptele nu se retrimit.

INSERATE se primesc la **ADMINISTRAȚIUNEA** în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max Augenthaler & Emerich Lesner.
Heinrich Schalek. Rudolf Mosso.
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Marolyi & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o coloană 6 or. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarife și învoială.

RECLAME pe pagina a 3.a o serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U I L X I .

„GAZETA” iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 franci.

Se primumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea. Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajiu I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dușul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr. v. a. sau 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 84.

Brașov, Vineri 17 (29) Aprilie

1898.

Sinódele bisericei române gr. or.

Sinódele bisericei române gr. or. din Transilvania și Ungaria, cari s'au întrunit la începutul săptămânei acesteia, au aflat o situațiune și mai grea ca cea de până acum, pacea și liniștea în sinul bisericei, autonomia și interesele ei de viață religioasă, morale și culturale mai amenințate ca în anii trecuți.

Seriositatea situațiunii se oglindează și în discursurile, prin cari arhieriei noștri greco-orientali au deschis sinódele. Arhi-episcopul și Metropolitul n'a mai atins, ce-i drept, de astă-dată corda pesimismului, ce vibra câte-odată foarte tare în discursurile sale, ținute la aceeași ocaziune în trecut. Dér tocmai scurtimea discursului, ce l'a ținut de rândul acesta, și care se mărginesce numai a saluta întrunirea reprezentanților clerului și ai poporului, și a exprima convingerea, că ei își vor împlini chiámarea, ce o au „pentru apărarea și promovarea intereselor bisericei noastre naționale”, e caracteristică, căci se introduce cu cuvintele: „între valurile dese, cărora este espusă naia bisericei noastre în calea nisuițelor ei...” Ceea ce nu se spune în discursul arhiepiscopesc despre aceste valuri dese, dă loc presupunerii, că ele sunt pôte chiar mai amenințătoare, decât se crede în general.

Vorbirile episcopilor dela Arad și Caransebeș accentuează mai mult gréua situațiune, vorbind de „timpurile critice” și de „timpurile acestea de ispită”, prin cari trece biserica; vorbirea părintelui episcop Mețianu indică tot-odată și mijlocele de apărare în contra povoiului amenințător, ce le vede mai cu sémă în o apropiere tot mai mare de popor și o îngrijire tot mai încordată pentru deșteptarea, luminarea și cultivarea lui prin biserica națională și scola confesională; ér părintele episcop

Popea cere, ca cei de ađi să se arate prin fapte bune și folositoare vrednici de înaintașii lor, cari au creat autonomia și organizația canonică sinodală a bisericei.

Dorința noastră cea mai ferbinte în aceste momente este, ca toate așteptările arhieresci cu privire la activitatea sinódelor să se împlinescă și acesta să fiă cât se pôte de roditor și folositor bisericei și némului.

Vom urmări cu atențiune rezultatele amintitei activități; dér și până ce acesta ne va fi cunoscută în întregimea ei, nu putem să nu ne exprimăm bucuria noastră asupra demnei și energicei atitudinii, ce a luat-o până ađi în deosebii sinodul eparchial din Arad față cu proiectul de lege relativ la întregirea veniturilor preoțesci, ce se discută tocmai acum în dietă.

Era clar și învederat, că darul ce-l oferă prin acest proiect de lege guvernul preoțimei noastre, nu pôte fi primit de ea în forma și în condițiunile acelea, în care vré să-i l dea, lovind în autonomia bisericei și vrénd să facă din preot o uneltă a guvernului.

De aceea sinodul eparchial din Arad a procedat foarte înțelepțesc când a luat poziția în contra proiectului de lege privitor la congrua preoților gr. or.

Dér sinodul diecesei Aradului a mers un pas și mai departe, căutând și remediul în situația dificilă, și a însărcinat pe episcop, ca împreună cu ceilalți prelați ai bisericei române gr. or. să facă tot posibilul pentru a se delătura dispozițiunile din acel proiect, ce vatemă autonomia bisericească. Cu alte cuvinte, după cum înțelegem noi, sinodul provócă pe arhierie, să pörte lupta în camera magnaților și eventual să facă pașii de lipsă și la Majestatea Sa în apărarea autonomiei bisericesci.

Dér sinodul a avut tot-odată

și precauțiunea să asigure situațiunea și pentru cazul cel mai rău. De aceea cere, ca consistoriile să ia dispozițiunile necesare pentru ameliorarea dotațiunii preoțimei, ca să nu fiă avisată la ajutorul statului, oferit în astfel de condițiuni grele și neacceptabile.

Nci credem, că acesta va fi singurul mijloc de scăpare.

Cestiunea cvotei. Lunia trecută deputația unghurească de cvotă a trimis nunciul său, compus de raportorul Dr. Max Falk, deputației austriace de cvotă. Nunciul e foarte scurt și nici nu intră în meritul cestiunei cvotei, ci cuprinde numai o declarare și o întrebare. Declararea spune, că deputația stă tot pe basa, pe care a stat deputația unghară de cvotă anterioară, pe când întrebarea se referă la împrejuraarea, decât Austriacii sunt ori nu înclinați să accepteze basa de calculare, pe care s'a socotit până acuma la totă ocaziunea raportul cvotei, ce are să contribuie fără-care dintre statele dualiste pentru cheltuelile comune. Dela răspunsul, ce-l vor da cei din Austria, va atérna, decât pertractările în cestiunea cvotei se vor continua, séu se vor intrerupe din nou. Casul din urmă ar obveni, decât răspunsul austriac ar fi negativ.

Dela sinodul gr. or. din Caransebeș.

Prea Sântia Sa părintele episcop al Caransebeșului, **Nicolae Popea**, a deschis în Dumineca Tomei sesiunea actuală a sinodului eparchial din Caransebeș cu următoarea cuvântare:

Prea stimaților Domni deputați!

Sé multămim mai întâiu lui Dumnezeu, că ne-a învrednicit a ne întruni éráși în sinodul ordinar al eparchiei noastre, pentru de a pertracta obiectele prescise în regulamente.

Sé multămim mai încolo și acelor bărbăți vrednici ai noștri, cari devotați bisericei și instituțiunilor ei salutare, și îngrijați de viitorul, de sórtea, de existența

chiar a ei, prin agerimea spiritului lor prevédător și prin stăruințele lor neadormite isbitură în sférșit a ne crea această posibilitate de întrunire regulată și periodică la episcopia noastră, va sé dicit: autonomia și organizațiunea canonică sinodală a bisericei noastre.

Da, domnilor deputați, sé multămim acelor bărbăți binemeritați pentru biserică și neamul nostru, la toate ocaziunile de felul acesta; căci ce ar fi, decât ađi, în timpurile acestea de ispită, nu am avé asigurate aceste garanții legale?

Și multămirea noastră cea mai frumoasă, mai roditoră și mai bine primită va fi, decât noi, cei de acum și cei viitori, ne vom arăta vrednici următorii ai acelor înaintași ai noștri, călcând în urma lor, apărând cu bărbăția și susținând cu sfințenie acest tesaur de mare preț, și acesta nu numai cu vorbe și nu numai aici între marginile acestor păreți, ci și cu fapte, și în afară, de câte-ori va cere trebuința, cu fapte, dicit, învederat, isvorite din adéncul inimilor noastre: deșteptând, luminând și premergând, în toate cele bune și folositoare, cu exemplul viu înaintea clerului și poporului eparchial.

Acésta, d-lor deputați, cred eu că e chiemarea noastră, ca fi credincioși și reprezentanți adevérați ai bisericei noastre!

Fiind de părere, că și D-vóstră încă sunteți pētrunși de asemenea sentimente religioase-morale, vé salut, domnilor deputați, de bună venire la episcopia noastră! Mé bucur din inimă, că D-Vóstră dând ascultare vocii oficiului mai înalt, v'ați lăsat pe un moment la o parte ocupațiunile private și ați grăbit de a veni la sinod, pentru ca aici în pace, în liniște și în dragoste frățească, cu delăturarea ori căror interese particulare, împreună sé consultăm, sé desbatem și sé decidem afacerile noastre diecesane, bisericesci, școlare și fundaționale, bine sciind, că numai astfel procedând, Dumnezeu ne va ajuta și mai încolo, și lucrările noastre sinodale vor avé un rezultat bun, satisfăcător și salutar pentru biserică.

Incât privesce afacerile oficióse, am firma credința, că Consistoriul nostru die-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

O istorisire din „Ragged Montains”

de Edgar Allan Poë.

(Fine.)

„În decursul drumului am ajuns în mijlocul unei mulțimi înfiorătoare, ce se imbulzia pe toate intrările; închiseră drumurile trădând în mișcările lor o iritație indescriptibilă. Într'un moment mă simții printr'un impuls de neînțeles cuprins de interesul cel mai devotat față de toate câte se petreceau aci. Se făcea, ca și când aș avé sé joc un rol important, fără ca sé sciu în ce consta el. Față de poporul din jurul meu simții o respingere adéncă; eșii deci din mijlocul lui și printr'un drum lateral ajunsei imediat în interiorul orașului. Aici éráși neliniște, șgomot și cértă sélbatică. Un mic despărțemént compus din ómeni îmbrăcați jumătate indie, jumătate europeic și conduși de nisce domni îmbrăcați în uniformă britică, era în luptă cu mulțimea incomparabilă de popor, ce se afla pe strade.

Eu luai partea celor puțin și încingând armele unui ofițer cădút mă luptai cu puterea înfricoșătoare a unui desperat, fără sé sciu contra cui. Nu mult după aceea mulțimea ne cutropi într'atât, încât ne védúrăm siliți a ne retrage într'un fel de chiosc, unde ne baricadarăm și unde pe un timp óre-care eram în siguranță. Printr'o crepătură în apropierea cupolei chioscului observai mulțimea agitată, încunjurând și atacând cu furie nebună un palat strălucitor, ce se estindea dincolo de riu. Dintr'o feréstră a palatului zării cum o persoană, care părea a fi femeie, se lăsă jos pe o bandă compusă din mai multe turbane legate unul de altul și-i succese sé trecă riu într'o barcă pregătită de mai înainte.

„Întémplările următoare ținură sufletul meu într'o agitație continuă; adresai câteva cuvinte energice soților mei și când imi succese sé-mi căștig mai mulți partizanii erupserăm ca nebunii contra mulțimii din jurul chioscului. La început cedară atacului; imediat își strinseră éráși réndurile luptându-se turbați, din nou însă se retraseră înapoi.

„Într'aceea marea imbulzélă ne im-

pinse departe de chiosc, ajungând într'o stradă strîmtă, acoperită de bolțile caselor celor înalte, unde n'a putut pētrunde o singură rađă de sóre rétăcită.

„Cu furiosă pornire năvăli ceata sélbatică asupra noastră urmărindu-ne cu sulițele lor și acoperindu-ne cu o plóie de săgeți. Aceste din urmă aveau o formă particulară asemenea pumnalelor încovoiate ale Malaiezilor; părea că era imitația corpului unui șérpe, ce se tîrsece, — lungi și negre, provédute cu cărlige înveninate; o astfel de săgétă mă lovi în tēmpla dréptă și căđui șovăind la pământ; mă cuprinse o indispoziție îngrozitoare; cercai sé mă lupt contra ei, résuflai adénc... résuflai... însă numai o singură dată și.... murii.

„Cu greu vei puté susține, replica eu zîmbind, că totă întémplarea D-tale n'a fost decât un vis: e imposibil sé fi pregătit a afirma, că ești mort!”

După vorbele acestea așteptam din partea lui Bedloe un răspuns glumeț, dér spre marea mea mirare, răspunsul nu urmă; începú sé tremure, deveni înfricoșător de palid și tăcut. Eu imi îndreptai privirea

spre Dr. Templeton; acesta ședea pe scaunul său impietrit și nemișcat. Dinții îi clănțăneau în gură, ér ochii îi eșiră din orbitele lor. „Continuă!” duse în sférșit c'o voce răgușită întors cătră Bedloe.

„Timp de câte-va minute, urmă el, singura mea simțire, singurul meu sentiment era acela al întunericii, ce mă încunjura, al nefinței, împreunat cu amintirea morții. Nu peste mult în sufletul meu urmă o șguduitură instantanee și puternică întocmai ca aceea produsă de scánțea electrică. Mé cuprinse un sentiment ca de un plutit ușor, ér în jurul meu părea, că s'a făcut lumină, lumină, pe care numai o simțiam, de véđut însă n'o vedeam. Mi-se părú, ca și când aș fi șburat de pe pământ. N'aveam o existență corporală, vizibilă, auđibilă séu sensibilă. Mulțimea dispăruse, șgomotul încetase și în oraș era relativ liniște. Sub mine zăcea cadavrul meu cu săgéta în tēmplă. Capul era umflat și respingător de desfigurat. Toate acestea le simțiam, însă nimic nu vedeam. N'aveam interes pentru nimic, chiar și cadavrul meu imi apărú ca un trup, cu care n'aveam nici o legătură; voința încă mă părăsise

cesan a făcut tot ce s'a putut, în împrejurările critice de astăzi, ca să corăspundă datorințelor sale grele, în ceea ce privește administrațiunea eparhială în toate direcțiunile, cum rapoartele oficioase mai apriat vor arăta.

Pe lângă aceste convingeri și dorințe ale mele, implorând și aici ajutorul de sus asupra lucrărilor noastre sinodale, declar sesiunea a II-a a periodului sinodal al X-lea de deschisă.

Războiul ispano-american.

Flotele de război.

Flota de război a celor două state se compune: Statele-Unite 5 cuirasate, 2 încrușișătoare cuirasate, 2 garde-coaste, 5 monitoare cu două turele, 13 monitoare cu o tură, 8 încrușișătoare de cl. I, 8 de clasa II, 10 corvete cu helice, 1 încrușișător-torpile, 1 aviso, 15 canoniere protejate, 10 canoniere cu helice, 80 de bastimente cu un tonaj de 230,030, cărora trebuie să adăugăm încă 18 torpile.

Spania: 1 cuirasat, 2 fregate cuirasate, 5 încrușișătoare cuirasate, 8 încrușișătoare de cl. I, 10 de clasa a doua, 6 de a treia, 60 canoniere, 18 șalupe-canoniere și 16 contra-torpile sau 126 de bastimente cu un tonaj de 122.925. Flota spaniolă are 19 torpile.

Decă scotem, din această listă, vasele vechi, acele al căror armament este defectuos, ne rămân pentru Statele-Unite 42 bastimente cuirasate, 26 fără cuirasă și 18 torpile, și pentru Spania 6 bastimente cuirasate, 28 fără cuirasă și 14 torpile.

Statele-Unite au der un avantaj de șese bastimente; pe de-asupra flota americană este și mai bine înarmată și cu mai mare viteză. Torpilele americane străbat 30 de noduri, pe când cele spaniole abia 20 de noduri.

Acăsta nu însemnă, că vasele vechi nu pot fi de nici un ajutor. Din contră, pe când Spania pōte avea un sprijin forte puternic în ele, Statele-Unite nu vor pute găsi nimic în ale lor, căci vechile lor monitoare nu pot prezenta o apărare efectivă pentru cōstele americane.

Decă Spania este în ore-care inferioritate din punct de vedere material, nu stă tot astfel în ce privește personalul. Marina spaniolă numără 22 oficeri generali, 870 oficeri; 14.000 sub-oficeri și mateloți, 7.000 soldați de infanteriă marină și 1500 soldați de artilerie. Recrutarea echipajului se face pe cale de înscriere maritimă, care pōte să dea patru contingente de rezervă cu un efectiv de 16.000 omeni.

Statele-Unite, cu un personal oficeresc de 18 admiral și de 703 oficeri, posed 12.000 mateloți și 750 copii de echipaj.

Personalul este în întregul său format prin angajamente voluntare contractate pentru perioade de trei ani și nu pōte deci da o rezervă egală cu aceea a Spaniei.

Manifestări de simpatie pentru Spania.

Studentii din Madrid au primit dela colegii lor din afară două depeșe de simpatie pentru cauza spaniolă.

Ascultătorii facultății de drept din Paris le-au adresat următoarea depeșă:

„Ascultătorii de drept în Paris, indignați asupra atacurilor nedrepte și egoiste, a căror țintă sunt nobilii lor frați spanioli, exprimă camerărilor lor simpatiile lor cele mai căldurose și sunt conșinși, că armele spaniole vor acoperi cu gloriă dreptul vechei noastre rase latine“.

O telegramă a studenților portugezi țice:

„Portugalia salută cu entuziasm pe colegii lor spanioli și întreg poporul spaniol pentru atitudinea eroică, ce a sciut'o s'o păstreze așa de bine în acest timp dureros, și vă trimite cele mai fierbinți urări, ca stegul vestru glorios să câștigate nouă victorii. Trăescă Spania!“

Cestiunea duratei războiului.

Americanii privesc forte optimistic la șansele războiului și cred, că el va dura numai scurt timp. Generalul Lee, fost consul al Uniunii în Havana, se fi țis chiar, că războiul nu va dura mai mult, decât 14 țile. Ministrul de marină american Long socotesce, că cel mult două luni pōte să dureze războiul, deorece Spania nu va pute suport mai mult timp un război ofensiv. Tot acăstă convingere domnesce și între deputații și senatorii din Washington.

Cercurile informate din Londra însă susțin, că Americanii prea desprețuesc forțele Spaniei în privința militară și morală, și că războiul, de nu va obveni vre-o intervenție, va pute să aibă eventual o durată forte lungă. Sunt însă sciri din Washington, din cari rezultă, că cei de-acolo nu sunt tocmai așa de liniștiți relativ la rezultatul războiului, cum s'ar pute deduce din cele de mai sus. Cu deosebire se tem în Washington de eventualitatea, că flota spaniolă își va îndrepta acțiunea sa în contra litoralului Americii de Nord. În cazul acesta Uniunea ar fi silită să-și retragă corăbiile, ce blochază insula Cuba, ca să-și apere litoralul său propriu.

O proclamație a președintelui McKinley concede corăbiilor spaniole, ce se află în porturile americane, un termen până la 21 Maiu, ca să încarce marfa și să plece. Corăbiilor spaniole, ce se află pe mare, le stă în voiă de a-și continua călătoria, decă înainte de 21 Maiu au fost încarcate cu marfă în vre-unul din porturile Statelor-Unite. Corăbiile, cari sosesc în vre-un port al Statelor-Unite și pleacă înainte de 21 Maiu, nu vor fi prinse. Mai departe, spune proclamația, că dreptul de vizitare

se va exercita cu stricta observare a drepturilor statelor neutrale. Corăbiile de postă numai în cazul unei suspițiuni forte mari vor fi molestate. În motivarea proclamației se exprimă speranța, că războiul se va purta conform dispozițiunilor dreptului internațional în vigore.

Congresul din Washington a primit proiectul de lege pentru reorganizarea fortificațiilor dela New-York, pe care l'a subscris deja președintele.

Nu se aude de nici o operațiune în insula Cuba. Escadra americană stă tot înaintea Havannei, în depărtare unde nu o ajung glōnțele. Nu se pușcă de nici o parte.

Sciri americane spun, că insurgenții din Cuba au plecat spre Havana și sunt numai 30 miluri departe de oraș. Asemenea spun, că în Havana ar fi mare lipsă de carne și pāne. Victualile au un preț fabulos; decă nu se vor lua mēsurī amenință a isbucni fōmetea. Generalul Blanco a dat ordin, ca toți bărbații să se înarmeze. Scirile acestea însă trebuie primite cu ore-care rezervă, căci vin dela inamic.

Din Hong-Kong se depeșeză, că pe-acolo s'a lățit scirea, că o escadră americană e pe drum spre Filippine, unde vrē să facă un atac asupra portului spaniol Manila. În portul acesta au fost aședate torpede. Insurgenții din Filippine se concentreză în jurul Manilei. Se vorbesce, că șeful lor, care de curēnd s'a fost supus autorităților spaniole, se află acum pe bordul încrușișătorului american „Olympia“.

Cu privire la situația financiară a Spaniei ministrul de finance spaniol a declarat în ședința senatului din 26 l. c., că temerea provocată prin conflictul cu America relativ la fondurile spaniole e esagerată. Plata cupōnelor e asigurată; chiar decă Spania ar suferi un desastru, țera s'ar reculege ușor. Lumea, țice ministrul, ne crede într'o situație mai rea, decât este de fapt. N'avem nici o cauză de-a fi pesimiști.

Clubul Sașilor în dietă. „Esti Hirap“ aduce scirea, că deputații sași vor să se constituie într'un club deosebit, — scire, care de-altminte se ventilă de mai mult timp prin foile unguresci, ba „Pester Lloyd“ a adus în privința acăsta chiar și o desmintire. Cu tōte acestea numita fōiă („Esti Hirap“) pretinde a sci, că tractări pentru constituirea deputaților sași într'un club deosebit au fost și se continuă. Deore-ce însă după practica parlamentară se recer să fiă cel pușin 10 membri pentru a pute constitui un club deosebit, pe când deputați sași sunt numai 9, acăstia să-și fi pus de gând a angaja și pe depu-

tatul Șerban, formând astfel o partidă a naționalităților“.

Mai susține „Esti Hirap“, că Sașii de aceea voesc să se constituie în club deosebit, fiind-că Banffy, de când au eșit din partida lui, nu li-a mai dat nici un loc în comisiunile dietale și că ca club separat ei speră a-și recăștiga acele locuri. — Vorbe de clacă. Ce să facă deputații sași, cari au eșit din partida guvernului: să mērgă tot cu acăstă partidă? Atunci de ce ar fi eșit? Sașii tot-dēuna au format un club al lor în dietă, chiar și când se aflau în partida guvernamentală. Ei au fost întru atăta separați, încât mai înainte n'au voit să facă nici cu ceilalți deputați ai naționalităților cauza comună pe basa intereselor comune de apărare. Acum, chiar să voescă s'o facă n'au cu cine.

Afacerea sinodelor protopopesci

oprite s'a adus în discuțiune în ședința de Marți a Sinodului archidieceșan din Sibiu de cătră d-l deputat Parteniu Cosma, care a întrebat pe preșidiu, decă relativ la casurile din Hondol și Turda au intrat raporturi dela oficiile protopresbiterali?

Escelența Sa Metropolitul rēspunde, că dela oficiul protopresbiteral al Turdei n'a intrat raport, ăr din Hondol a intrat raport numai cu o săptămână înainte. Astfel consistorul n'a făcut nici un pas în afacerea acăsta. Desaprobarea, ce a dat'o guvernul, a urmat pe baza raportului comitatului Hunedorei, dela care guvernul a cerut destușiri în urma raportului șefului gendarmeriei. Vice-spanul a desaprobat purtarea gendarmilor și a raportat, că gendarmii au procedat volnic, de capul lor, fără de a fi însărcinați de nimenea. Metropolitul e de părere, că n'ar fi fost consult din partea consistorului a întreveni, ca să nu se dea privilegiu guvernului a pretinde, sub pretextul de-a se încunjura astfel de casuri, ca pe viitor să fim obligați a face arătare la oficii despre ținerea sinodelor protopopesci.

D-l P. Cosma replică, că acest cas nu pōte obveni decât atunci, când tōte bisericile din patrie ar fi obligate a-și anunța adunările și declară, că nu face propunere, a voit numai să iee notiță despre afacere, ca lucrul să nu rămână baltă.

Cu acăsta incidentul se încheie.

Mișcarea socialistă în Ungaria.

Se pare, că cu cât mai aspre sunt mēsurile de represiune ale guvernului unguresc, cu atāt mai mare avēnt ia agitațiunea socialistă în Ungaria, ce se continuă cu tōte mijlōcele pe față și în ascuns.

Fōia guvernului anunță cu bucuriă, că conducerea partidei social-democratice unguresci a fost împrăștiată, că poliția a espulsat din Pesta 14 dintre membri acăstei conduceri și că în contra celor, cari au rămas în capitală, s'au intentat procese de

pāru însē constrins a mē mișca și plutind ușor sburam afară din oraș pe poteca încălcită, pe care venisem. Când ajunsei în acel loc din prăpastie, între munți, unde vēđui hiena, primii din nou o sguduitură, ca dela o baterie galvanică. Pe neașteptate imi apărū sentimentul greutății, al voinții și al existenței corporale. Mē întorsesem în eul meu primordial. Astfel repede mē îndreptai cătră casă. Într'aceea întâmplarea din înainte nu-și pierduse nimic din vivacitatea unui fapt în adevēr întâmplat și nici acuma nu mi-ar pute succede să-mi constring rațiunea să considere faptul întâmplat drept vis.

„Și nici n'a fost vis!“ — repetă d-l Templeton cu înfățisarea unei adēnci serioșități. „În cazul acăsta e forte greu a statori, cum s'ar pute numi altfel. Sē rămānem la presupunerea aceea, că sufletul omului în țilele noastre a ajuns la granița eliberării sale de partea fizică — fapt în adevēr de mirat. Cu acăstă explicație sē fim mulțămiiți. Am însă și o altă explicație de adăugat. Vedeți D-v. aci un aquarel, pe care bucuros vi-l'aș fi arētat și mai înainte, decă nu m'ar fi reținut un sentiment de frică“.

Noi contemplām portretul. Eu nu gāsii nimic neobișnuit. Dēr asupra lui Bedloe produse un efect de nespūs, căci stānd și privindul era cāt p'aci să leșine. Totuși nu era decât un portret în miniatură, dēr de o asemēnare perfectă cu el; o față forte caracteristică.

„Observați!“ — țise Templeton, — data acăstui portret — „aci în colț“ stă abia observabil — 1780. Acăsta este anul în care a fost pictat. Este portretul unui prietin mort — al unui Mr. Oldeb, unul dintre cei mai buni prieteni ai mei din Calcutta pe timpul guvernului Warren Hastings. Eu eram abia de 20 de ani. Când te vēđui pe d-ta prima-dată în Saratoga, d-le Bedloe, fui constrins să te agrăesc în urmă asemēnării d-tale bătătoare la ochi cu acest portret, — fui constrins să mē împretinesc și să caut acele dispoziții, în urma cărora devenii insoțitorul d-tale perpetuu. Ceea ce privește punctul acăsta am fost condus la el de-o amintire durerōșă față cu cel mort. În parte însă și de-o curiositate față de d-ta, care nu era lipsită de o amestecătură de frică. În povestirea visiunii d-tale ai descris cu cea

mai mare acurateță și lucrurile cele mai neînsemnate, orașul indic Benares, situat lângă riul cel sfânt. Tumultul, luptele și ciocnirea sāngerōșă în adevēr obveniră cu ocazia rēscōlei lui Cheyte Sing din anul 1780, când Hastings ajunse în pericolul cel mare de a-și pierde vieța. Bărbatul, care scāpă cu ajutorul turbanelor legate, era însu-și Cheyte Sing. Partida din chiosc era sub conducerea lui Hastings; consta din soldați indigeni și din oficeri britani; eu însu-mi eram unul dintre ei și-mi desvoltai tōtă forța, ca să împedec erupția grăbită și stricăciōșă a acelui oficer, care fū lovit de săgēta unui bengal în învēmșēla din stradă. Oficerul acăsta era cel mai scump prietin al meu, era Mr. Oldeb. Din manuscriptul acăsta vē veți convinge despre tōte.“ — Aici vorbitorul scōse un caet, unde vēđui mai multe pagine scrise de curēnd. „Acăstea le-am scris tocmai în același timp, când vi-s'a părut a avē acele accidente în munți“.

„Cam 8 țile după cele istorisite apărū într'un jurnal din villa Charlotta următorul anunț:

„Avem trista însărcinare a aduce la

cunoscință trecerea la cele eterne a lui Mr. August Bedlo, a unui om, care prin persōna sa plăcută și prin multele sale calități își căștigase iubirea cetățenilor din villa Charlotta.

Mr. Bedlo suferea de mai mult timp de-o bōlă de nervi, care adesea putea să amenințe c'un sfērșit tragic. Bōla acăsta se pōte socoti numai drept cauză mijlocitoare a morții lui. Causa nemijlocită a fost cu totul altă. Acum câte-va țile, cu ocazia unei excursiuni în „Ragged Montains“, și-a atras o mică rēcělă împreunată cu congestiuni puternice de sānge la cap. Pentru linișțirea durerii dr. Templeton hotărī să-i lase sānge aplicāndu-i lipitori la tēmples. Pațientul muri într'un timp nespūs de scurt. Din întâmplare în vasul cu lipitorile se afla una din acele lipitori veninōse în formă de verme, de cari se gāsesc în lacurile învecinate. Acest animal se fixase la o arteră în partea dreptă a tēmples. Asemēnarea sa cea mare cu lipitorile medicale lāsă faptul neobservat până ce fū prea tārđiu.

N. B. Lipitorile veninōse dela villa Charlotta se pot deosebi de cele medicale prin faptul, că sunt negricioșe și cu deo-

pressă, cari vor aduce cu sine, ca ei pentru timp mai îndelungat să fiă siliți a renunța la conducerea partidei. Lui Bakonyi i s'au intentat chiar mai multe procese de presă, unul și pentru broșura sa: „Cătră poporul asuprit al Ungariei“.

Cu totă această gônă întreprinsă în contra conducătorilor socialiști, același diar guvernamental, „P. Lloyd“, se vede silit a anunța, că socialiștii espulsați din Budapesta „desfășură o via activitate în provincia spre a câștiga aderenți pentru principiile lor“. Ei agitază prin comunele, unde își au domiciliul și prin împrejurime pentru arangierea de adunări de popor etc. silindu-se a nu veni în colisiune cu legile; ei merg și printre țărani și țin sfaturi cu ei.

În ce privește serbarea de 1 Mai, ministrul de interne, în considerarea, că în timpul din urmă mișcarea socialistă a luat un caracter mai periculos, a ordonat autorităților administrative ca în 1 Mai să nu permită nici un fel de întruniri, procesiuni sau demonstrațiuni publice.

În Timișoara a fost confiscat numărul cel mai nou al diarului socialist „Volkswille“ pentru un articol intitulat „la serbarea zilei de 1 Mai“ sub cuvânt, că atârță contra legilor statului.

SCIRILE DILEI.

— 16 (23) Aprilie.

Mișcarea pentru reducerea dărei de pământ ia dimensiuni tot mai mari, începând acum să se alătore la ea chiar și municipiile. Ast-fel comitatul Heves, în congregația ținută zilele acestea, a hotărât să trimită camerei deputaților o adresă, prin care se cerea reducerea dărei de pământ. Totodată s'a hotărât, ca printr'o altă adresă către cameră comitatul să urgiteze extinderea dreptului electoral.

Regele și Regina României se vor întorce în București la 20 Aprilie st. v. împreună cu Principii moștenitori. La 15 Mai curtea se va strămuta la Sinaia. Pe la finele lui Iunie Regele și Regina — după cum află „Drapelul“ — vor pleca să viziteze pe țar la Petersburg, apoi familia regală se va duce la Ragaz, unde va petrece vara.

Asociațiunile de credit agricol și industrial. Proiectul de lege privitor la asociațiunile de credit agricol și industrial se discută de câte-va zile în comisiunea justițiară a camerei, sub președința lui Teofil Fabiny. Acuma tocmai comisiunea a ajuns la acel paragraf, care are de scop a asigura ingerința guvernului la numirea membrilor direcțiunii Asociațiunii. Paragraful s'a primit fără modificare, dîcîndu-se, că, după ce statul va aduce jertfe așa de mari pentru înființarea acestui institut, trebuie să i-se asigure guvernului și un drept de ingerință la constituirea centralei. — Marța

se bire prin mișcările de verme foarte asemănătoare cu acelea ale unui șerpe“.

Eu vorbii cu redactorul respectivei foi despre cazul acesta și-l întrebai din întemplantare, de ce numele decedatului e tipărit „Bedlo“, așa dera fără „e“?

„După cum presupun, dîsei eu, atî fost anume însărcinați, ca să-l tipăriți astfel. Am creșut în tot-Jéuna, că numele acesta se scrie cu „e“ la sfîrșit“.

„Însărcinați? Nu!“ răspuse el. E o simplă greșelă de tipar. Numele se scrie în totă lumea cu un „e“ la sfîrșit și nici când nu l'am auzit pronunțându-se alt-fel“.

„Atunci“, dîsei eu, murmurînd în mine în timp ce mă pregăteam de plecare, „atunci de sigur ărași s'a demonstrat dîcala, că „adeverul este mai curios decât întemplantarea — căci Bedlo fără „e“ la fine, ce e alt-ceva, decât numele lui Oldeb întors? și omul acesta îmi spune, că e numai o greșelă de tipar.“

trecută s'a ocupat cu acest proiect de lege și clubul „partidei populare“ sub președința abatelui Molnar. Mai mulți membri ai partidei au ridicat contra lui seriose obiecțiuni, nu s'a luat însă nici o hotărîre.

Emigrări la America. Din comitatul Torontal se anunță, că mai multe familii șvabe, de-almintrelea muncitoare și în bună stare materială, fără de-a fi influințate de presupuși agenți, au început să-și vîndă proprietățile și să emigreze în America. Așa din comuna Istvanföld tocmai în ziua de Paști au plecat la America trei familii țărănești constatate din 16 membri. Una dintre familiile emigrante, după ce și-a vîndut tôte, a putut să plece cu o avere de 10,000 fl. bani gata. Dispoziția de-a emigra devine tot mai mare între Șvabii din comitatul Timiș și Torontal.

Gimnasiu superior în Elisabetopole. Ministerul ung. de instrucțiune face cunoscut, că gimnasiul de stat inferior din Elisabetopole se va completa cu clasele superioare. În ziua de 1 Septemvre 1898 se va deschide classa a VI-a.

Apele Dunărei decresc la T.-Severin și continuă a cresce la Galați; apele Brațului cresc de asemenea, dîr până acum nu este nici o temere de inundații. Riurile din Moldova vin tot mereu mai mari, deorece la munte plouă necontentit. Cad ploii torențiale și în Bucovina mîrînd riurile, cari vin în România.

Monument puterilor europene. Un Grec bogat a dăruit 25,000 franci pentru a se ridica un monument în Haleppo, pe insula Creta, care va avé să porțe următoarea inscripția caracteristică: „Aici corăbii creștine au impușcat asupra creștinilor, cari au voit să scuture jugul turcesc“.

Biroul orășănesc al căilor ferate în Brașov. Ni-se comunică, că direcția căilor ferate de stat ung. a luat decisiunea, ca, deși cu finea lunei curente vor înceta de a mai funcționa birourile orășănești din provincia, însărcinate cu edarea de bilete de drum de fer, totuși biroul orășănesc din Brașov să pôtă funcționa mai departe, ca și până acuma, pentru comoditatea publicului călător. Acest birou va eda deci și în viitor bilete de zone și de tour și retour.

Esecutor dispărut. Din Reghinul săsesc se scrie, că esecutorul reg. de dare de-acolo Ludovic Lederle a mers în 17 Aprilie n. c. la Toplița română pentru a face o execuție și nu s'a mai întors acasă până în ziua de azi. El a trimis însă o scrisoare nevetei sale, prin care își ia rămas bun dela ea și dela cei 7 fii ai săi, declarînd, că trebuie să se prăpădăscă, de ore-ce a ajuns într'o situațiune materială foarte sdruncinată. A încercat să ia bani împrumut dela mai multe bănci, dîr nu i-a dat nimeni. Se presupune, că s'a sinucis.

Vieță lungă. În comuna Trușești, din județul Botoșani, a răposat săptămîna trecută moșneagul Vasile Stanciu, în vîrstă de 120 de ani. Până la mîrtă, moșneagul s'a bucurat de întregimea facultăților sale. El lasă în urmă trei copii dintre cari cel mai tînăr este în vîrstă de 79 de ani.

Distincțiune prea înaltă. Majestatea Sa Țarul Rusiei a conferit marelui comersant de seminții Edmund Mauthner ordinul Sf. Ana clasa III. Domnul Mauthner are a mulțami această distincțiune succesului, ce l'a avut cu ocazia esposiției societății de grădinarit imp. din Petersburg. Este prima-ora că domnitorul Rusiei a decorat pe un comersant din Ungaria.

1. **Aplicarea multiplă** Nu există mijloc mai bun, care se pôte aplica la diferite cazuri, ca Moll's Franzbrantwein care alină durerile, întărește nervii și muschi întrebunțându-se ca adaos băi etc. O butelie 90 cr. se pôte procura zilnic prin poste dela farmacistul A. Moll liferantului curței din Viena Tuchlauben 9. În depourile din provincie se se cerea espresu preparatele lui Moll, prevădute cu marca de contravenție și subscriere.

Un proces senzațional în Austria.

La tribunalul din Viena s'a început azi, în 28 Aprilie n., un proces rar în felul său. Anume Gustav Davis, proprietarul diarului „Reichswehr“, organul semi-oficial al fostului ministru-președinte Badeni, a acusat visteria statului pentru o pretențiune de aproape 280,000 fl., ca restanță a subvențiilor, ce această fîiă avea să le primăscă dela guvern.

Pretenția și-o basază pe un contract, ce a fost încheiat în scris la 25 Octomvre 1896 între proprietarul diarului și între contele Badeni. Prin acest contract, Davis s'a obligat să prefacă „Reichswehr“-ul din diar militar, cum era, într'un diar politic, care să apară de 2 ori la zi, avînd de-a servi ca organ al guvernului în locul lui „Presse“, care încetase. În schimb „Reichswehr“ avea să primăscă pentru anul 1896 o subvențiune de 40,000 fl., ér pentru an. 1897 o subvențiune de 90,000 fl. în rate lunare. Subvenția putea să fiă subtrasă numai în cazul, decă „Reichswehr“ de trei ori după o altă ar fi publicat articuli nefavorabili pentru guvernul Badeni.

S'a întemplat însă, că „Reichswehr“ în marele său zel, cu care a apêrat pe Badeni, a atacat Germania într'un mod, care a făcut sînge rîu la Berlin. Atunci contele Badeni a declarat într'o altă fîiă, că nici el, nici ministrul de finance nu stau nici într'o legătură cu „Reichswehr“.

Intr'aceea situațiunea financiară a acestei foi a devenit tot mai critică. La finea lui Novembre a. tr. Badeni a cășut. Urmașul său, br. Gautsch, n'a primit oferta lui „Reichswehr“, de a-i fi și lui organ semi-oficial; actualul ministru-președinte, contele Thun, de-asemena n'a primit oferta. Guvernul austriac a subtras lui „Reichswehr“ subvenția și astfel proprietarul diarului a îndurat o pierdere de 279,686 fl. 96 cr., ce pretinde a i se despăgubi.

Davis și-a luat doi advocați de frunte din Viena, cari vor purta acest proces unic în felul său.

Correspondența „Gaz. Trans.“

Giurgeu, 25 Aprilie n. 1898.

P. On. D-n Artemiu Codarcea, noul protopop al Turdei, astăzi și-a predat cancelaria protopopescă în sîma M. Onoratului D-n Eliă Cîmpean, parochul Varvizului și administrator interimal al tractului Giurgeului.

Cei prezenți ne-am putut convinge despre ordinea, punctualitatea și corectitatea întrodusă de d-l protopop în cancelaria sa, precum și în tôte sferile activității sale, cari vorbesc destul de elocuent, că bărbatul, ce se departă dintre noi, e model de diligență. Nu pot uita vorbirile alese, cu cari s'a îndatinat a deschide sinódele, precum și predicile ținute în parochii cu ocaziunea visitațiunilor canonice, luarea esamenelor și alte ocaziuni, în cari atâtea principii salutare și consilii părintesci a sciut împămînteni în inimile noastre și ale credincioșilor noștri.

Nici asprimea iernei, nici greutatea comunicațiunii de munte nu l'au putut opri de a fi de față acolo, unde interesele comune au pretins să fiă. Jertfitu-și-a liniștea casnică, espusu-s'a „abczugurilor“ și fluerăturilor neomenóse din partea celor străini atunci, când și-a afirmat tótă autoritatea întru apêrarea caracterului confesional și național al școlilor de sale, cari aici în Sécuime sunt atât de persecutate.

Acesta e bărbatul, care cu o abnegațiune demnă de urmat a condus acest tract protopopesc printre „Scille și Caribde“ în decurs de șapte ani. N'am atins aceste calități ale Prea On. D-sale, pentru ca să fiă preamărit astăzi, când ne părăsește, ci pentru ca să-i exprim un adio de mulțamită și recunoscîntă pentru ostenele aduse pe altarul acestui tract protopopesc, — dîr mai vîrtos pentru ca să fiă orientat cel ce va să vie, care să nu cuteze a încinge brîul roșu al acestui tract numai pentru onóre și comodatate, ci cu abnegațiune demnă să se lapede de sine, și numai așa să-și ieie crucea sa și să vie.

Urez ca Dumneșeu să lungescă d-lui protopop anii vieții, ca și acolo unde merge, să pôtă munci cu succes pentru biserică, școlă și națiune.

Un preot.

Dare de sîmă și mulțamită publică.

Satulung, 8 Aprilie v. 1898.

D-na și D-nul C. Gabrielescu, advocat în Brăila, a binevoit a ajuta Reuniunea femeilor române pentru ajutorarea vîduvelor sêrace din Brașov și Săcele cu 5 fl., drept preț al unui bilet pentru petrecerea arangiată în anul acesta, cari bani, adaugându-se la venitul curat de 50 fl. 88 cr., dau suma de 55 fl. 88 cr.

Pentru această neașteptată și binevoitoare atențiune rugăm pe Prea Onorabili sprijinitori să primăscă și pe această cale cele mai respectuoase ale noastre mulțamite.

Pentru comitetul reuniunii femeilor române din Săcele:

R. Verzea,
secretar.

ULTIME SCIRI.

Arad, 27 Aprilie. (Telegr. part. a „Gaz. Trans.“) *Sinodul eparchial aradan, ocupându-se de proiectul pentru întregirea veniturilor profeșci și constatînd, că dispozițiunile lui sunt vătămătoare bisericii române gr. or., se pronunță contra proiectului.* Mai departe Sinodul, luînd act, că Consistoriul a subșternut deja representațiune contra proiectului, rógă pe Prea Sîntia Sa episcopul Ioan Meșianu, ca împreună cu ceilalți prelați să întreprindă tóți pașii de lipsă pentru delăturarea acelor dispozițiuni ale proiectului de lege amintit, cari sunt vătămătoare autonomiei bisericii noastre și tot-odată invită ambele Consistorii a lua dispozițiunile trebuincioase pentru ameliorarea dotațiunii profeșmei noastre gr. or., ca să nu fiă avisată la ajutorul statului.

Viena, 27 Aprilie. Declarațiunile de azi ale contelui Thun privitoare la ordonanțele de limbă culminează în asigurarea, că dorește regularea prin lege a cesiunei de limbă, că pentru aceea dorește alegerea unei comisii permanente, din sinul tuturor partidelor, care să pregătăscă această lege, și că pîn' atunci camera să lucreze spre a satisface trebuințele statului și ale locuitorilor în privința economică și culturală (adecă să încheie pactul cu Ungaria).

Nici una din partidele mari ale camerei n'au fost mulțumite prin aceste declarațiuni. Nemții nu le au primit nefavorabil, dîr nu's mulțumiți pentru-că Thun nu le-a pus în vedere tot-odată și imediata cassare a ordonanțelor de limbă.

Londra, 27 Aprilie. Flota spaniolă din Cadix nu se scie unde se află. Se crede, că ea străbate oceanul atlantic spre a ataca litoralul american.

Madrid, 27 Aprilie. S'astéptă în zilele acestea o mare bătălie navală la Manila.

DIVERSE.

Gelosia plantelor. Grădinarii din Germania de sud, cari se cred a fi mari specialiști, afirmă, că și florile sunt gelóse una pe alta. Așa de es. între *trandafir* și *rezedă* există o adevărată inimizție. Decă aceste două flori se lęgă într'un buchet cu alte flori, după un timp ore-care le vedem, că stau lipit una de alta veștede, pe când celelalte flori sunt încă prospete. *Garofa* și *heliotropa* simpatiséză mult între sine. Decă se lęgă într'un buchet cu alte flori, ambele se ascund și rămân mult timp prospete. Din contră, *lăcrămióra* este o adevărată monstruositate, deorece omórá ori-ce flóre din jurul ei. Între arbori încă domnesce gelosia, așa de es. între *teiu* și *arțar*: decă aceștia sunt plantați lăngă o altă, cât mai îngrabă se prăpădesc. Cine nu crede, étă primăvara e aci, încerce și se va convinge.

Cărți de cetit.

Dela **Tipografia A. Mureșianu** din Brașov se pot procura următoarele cărți. Pentru ușurarea cheltuielilor mai bine este a se procura de odată cu reînnoirea abonamentelor la „Gazeta Transilvaniei“, ori a procura mai multe cărți de odată:

Felicitări în poesii și prosă la anul nou, ziua născerei și ziua numelui, cărți diferite rudenii, preoți, învățători și binefăcători, precum și vorbiri la diferite ocazii școlastice, de *George Simu*. Prețul 20 cr. (cu posta 22 cr.).

Prietenul Săteanului Român, sfătuirii în formă de dialog, scrise de *Ioan Pop Reteganul*. Este o carte plină de învățături foarte folositoare pentru popor. În ea se vorbește despre măestria și învățătura, despre cultivarea pomilor, despre limbă și lege, despre procese, împrumuturi, beția, lux, lenă, despre pomărit și stupărit, vinul de pome, cum se îmbogățesc Jidanii, cum lucră țeranii pământul în alte țări. La urmă se mai află și o mulțime de poesii din cele mai plăcute pentru popor, scrise de cei mai aleși poeți români. Prețul 30 cr. (trimis prin postă 35 cr.).

Merinde dela școlă seu învățături pentru popor, de *Dr. Georgiu Popa*. Este o carte mare și foarte ieftină în asemănare cu mărimea ei, dăr și mai ieftină în asemănare cu învățăturile mari și multe, ce se cuprind în ea. Prețul 60 cr. (trimis prin postă 70 cr.).

Opșaguri, cât cioplite, cât pilite și la lume împărțite, de *I. Pop Reteganul*. Sunt vre-o 60 de poesii glumețe. Prețul 40 cr. (cu posta 45 cr.).

Cuvântări bisericești pe sărbătorile de peste an, scrise tot de d-l canonic *Ioan Paviu*. Pe lângă predică, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Conține vre-o 400 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (în loc de 2 fl. cum era la început) prin postă 1 fl. 60 cr.

Predice pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *Vasiliu Christie*. Conține predică dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.).

Cursul la bursa din Viena.

Din 27 Aprilie 1898.

Renta ung. de aur 4%	120.60
Renta de corone ung. 4%	99.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.30
Bonuri rurale ungare 4%	97.35
Bonuri rurale croate-slavone	97.70
Imprum. ung. cu premii	160.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	139.40
Renta de argint austr.	101.85
Renta de hârtie austr.	101.75
Renta de aur austr.	121.55
Losuri din 1860	143.—
Acții de-ale Băncii austro-ungară.	913.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	367.50
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	353.75
Napoleonori	9.55 1/2
Mărci imperiale germane	58.84 1/2
London vista	120.75
Paris vista	97.70
Rente de corone austr. 4%	101.55
Note italiene.	44.95

Cursul pieței Brașov

Din 28 Aprilie 1898.

Banota rom. Cump.	9.52	Vënd.	9.54
Argint român. Cump.	9.47	Vënd.	9.49
Napoleonori. Cump.	9.54	Vënd.	9.56
Galbeni Cump.	5.62	Vënd.	5.65
Ruble Rusești Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turoese Cump.	10.70	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	Vënd.	102.—

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

CONVOCARE.

Institutul de credit și economii „**Bihoreana**“ societate pe acții, conform §-ului 154. din legea comercială, își va ține **adunarea generală constituantă în 12 Maiu st. n. 1893** dimineața la 9 ore, în Oradea-mare în sala mică a hotelului „**Arborele verde**“ (Zöldfa székoda) la care adunare generală constituantă sunt invitați toți acționarii, cari au semnat acții la Bihoreana.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt următoarele:

1) Raportul fondatorilor despre numărul acționarilor prezentați la adunarea generală constituantă.

2) Alegerea prezidentului, notarului și alor 3 membri pentru verificarea procesului verbal.

3) Raportul fondatorilor despre *subscrierile acțiilor și despre plățirea ratei, prime, în înțelesul §-ului 151 din legea comercială.*

4) Propunerea fondatorilor în privința ridicării capitalului social dela 200,000 floreni în suma subscrisă în prospectele institutului.

5) Decisiune în privința constituirii institutului de credit și economii „**Bihoreana**“ societate pe acții

6) Decisiune în privința absolvirii fondatorilor de sub responsabilitate.

7) Staverirea statutelor.

8) Raportul fondatorilor despre denumirea primei direcțiunii pe baza dreptului susținut în punctul al 6-lea din prospect. (Legea comercială § 183.)

9) Alegerea membrilor din comitetul de reviziune conform statutelor.

Dat în Oradea-mare la 10 Aprilie 1898.

In numele fondatorilor:

I. Roman, president.
Dr. Coriolan Pop, notariu

NB. Acționarii subscriși în prospectele institutului pot fi reprezentați la adunarea generală constituantă și prin plenipotențiar, pe lângă prezentarea convocătorului și depunerea adevărului despre plățirea alor 10% din capitalul social.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbiciose la stomach și pânțec, în contra cărcelilor și acrelei la stomach, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemoroidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a. Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marea de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (trotat) alină durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de răcălă. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicylic)

La întrebuințarea diluică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigură această apă de gură conservarea sănătoasă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9.

Comande din provinciă se efectuează zilnic prin rambursă postală.

La deposite se se cere anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni.	3 fl. —
Pe șese luni.	6 fl. —
Pe un an.	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni.	10 fr.
Pe șese luni.	20 fr.
Pe un an.	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an.	2 fl. —
Pe șese luni.	1 fl. —
Pe trei luni.	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an.	8 franci.
Pe șese luni.	4 franci.
Pe trei luni.	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, se binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijlôce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

*Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, în toată mărimca.*

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etajul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.